

DET KONGELIGE
LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENT

Norges forskningsråd
Postboks 564
1327 LYSAKER

Deres ref

Vår ref

Dato

20/1483-3

21. februar 2022

Statsbudsjettet 2022 - Tildelingsbrev til Norges forskningsråd

Innholdsfortegnelse

Statsbudsjettet 2022 - Tildelingsbrev til Norges forskningsråd	1
1. Innledning	2
2. Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd	2
2.1 Sektorpolitiske prioriteringer fra Landbruks- og matdepartementet	2
2.1.1 Måltrettet bruk av midler til forskning og innovasjon	2
2.1.2 Kunnskap og kompetanse er tilgjengelig for næring og forvaltning	4
2.1.3 En effektiv og robust instituttsektor i samspill med andre	4
2.2 Styringsinformasjon	4
3. Budsjetttildelinger og fullmakter for 2022	4
3.1 Forskningsaktivitet over kap. 1137 post 50	5
3.1.1 Presiseringer av bevilgningen	5
3.2 Grunnbevilgning over kap. 1137 post 51	6
3.3 Utbetalingsplan	6
3.4 Orienteringssaker	6
4. Felles post for virksomhetskostnader	7
5. Rapportering	7
6. Planlagte styringsmøter	7

Postadresse
Postboks 8007 Dep
0030 Oslo
postmottak@lmd.dep.no

Kontoradresse
Teatergata 9
www.lmd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 874

Avdeling
Forsknings- og
administrasjonsavdelingen

Saksbehandler
Anine Norgren-
Jahnsen
22 24 92 66

1. Innledning

Vi viser til Prop. 1 S (2021-2022) for Landbruks- og matdepartementet (LMD), og Innst. 12 S (2021-2022). Tildelingsbrevet tar utgangspunkt i disse dokumentene og gir styringssignaler til Norges forskningsråd for forvaltningen av midlene over kap. 1137 Forskning og innovasjon, post 50 Forskningsaktivitet og post 51 Grunnbevilgninger m.m.

Videre viser vi til Prop. 1 S (2021-2022) fra Kunnskapsdepartementet, samt Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrende departement, for nærmere omtale av regjeringens overordnede forskningspolitiske mål og prioriteringer.

2. Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd

Forskningsrådet har fem mål:

1. Økt vitenskapelig kvalitet
2. Økt verdiskaping i næringslivet
3. Møte store samfunnsutfordringer
4. Et velfungerende forskningssystem
5. God rådgivning

Av de fem målene for Forskningsrådet, som alle er viktige for Landbruks- og matdepartementets tildelinger, er det særlig Mål 2 Økt verdiskaping i næringslivet og Mål 3 Møte store samfunnsutfordringer som støtter opp under departementets sektorpolitiske prioriteringer.

2.1 Sektorpolitiske prioriteringer fra Landbruks- og matdepartementet

Forskning, innovasjon og kunnskapsutvikling skal bidra til å nå alle de fire overordnede landbruks- og matpolitiske målene – *matsikkerhet og beredskap, landbruk over hele landet, økt verdiskaping og bærekraftig landbruk med lavere utslipp av klimagasser*, i tillegg til de forskningspolitiske delmålene.

Departementets tildelinger til Forskningsrådet skal fremskaffe kunnskap som skal bidra til å nå prioriterte landbruks- og matpolitiske områder, som nok og trygg mat basert på norske ressurser, reduserte klimagassutslipp, landbruk over hele landet, økt verdiskaping og god dyrevelferd. Departementet har også ansvar for nødvendig kunnskapsbygging innenfor reindrift og høstbare viltressurser.

2.1.1 Målrettet bruk av midler til forskning og innovasjon

I 2022 vil departementet legge vekt på kunnskap som bidrar til en mer bærekraftig produksjon av nok, sunn og trygg mat, samtidig som vi reduserer klimagassutslippene og tar vare på naturmangfoldet. Videre skal kunnskap og teknologiutvikling legge grunnlag for sirkulær bioøkonomi, verdiskaping og nye grønne arbeidsplasser gjennom økt og mer effektiv utnyttelse av landbrukets fornybare ressurser. I tillegg vil kunnskapsbehov knyttet til bærekraftig bruk av areal, der hensyn til miljø og klima blir balansert mot hensyn til næringsutvikling, være sentralt. Departementet vil også opprettholde forskningsinnsatsen

innen klimatilpasset landbruk og problemstillinger knyttet til mattrygghet, plante- og dyrehelse, lavt forbruk av antibiotika og god dyrevelferd.

I tillegg vil kunnskap som kan bidra til å styrke skogens rolle i klimasammenheng, både som karbonlager og som erstatning for produkter basert på fossilt karbon være viktig for å ta ut potensialet som ligger i bioøkonomien.

Landbruks- og matforskningen skal bidra til økt innovasjon, kommersialisering og konkurransekraft i de mange næringene i landbruket og støtte opp under behovet for kunnskap i forvaltningen. Offentlige og private aktører står i stor grad overfor de samme kunnskapsbehovene innenfor områder som nok og trygg mat, bedre ressursutnyttelse og økt verdiskaping og sysselsetting i landbruks- og matnæringene. I denne sammenhengen er det behov for både brukerstyrt forskning og forskning for forvaltningen. Forskningsrådet skal videreføre samarbeidet med Mattilsynet for å fremskaffe relevant kunnskap for forvaltningen.

Departementet er opptatt av at Forskningsrådet legger til rette for forskning på tvers av sektorer og fagområder innenfor områdene mat, inkl sjømat, ernæring, helse og miljø, hvor én helse–perspektivet også ivaretas. Det vises også til likelydende formulering i tildelingsbrev fra Helse- og omsorgsdepartementet, Nærings- og fiskeridepartementet og Klima- og miljødepartementet.

Forventninger til samarbeid med andre aktører

Landbruks- og matdepartementet er opptatt av å øke innovasjonsgraden i sektoren, og kommersialisering av forskningsresultater. Dette forutsetter samarbeid mellom relevante virkemiddelaktører, og departementet viser her til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer.

Det er viktig å se forskningsinnsatsen i sammenheng med tildelinger fra Fondet for forskningsavgift på landbruksprodukter og Forskningsmidler over jordbruksavtalen.

Departementet vektlegger økt internasjonalisering av forskning som støtter opp under de landbruks- og matpolitiske målene. Det er viktig at de landbruks- og matfaglige forskningsmiljøene øker sin deltakelse i internasjonalt forskningssamarbeid. Som omtalt i Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev skal Forskningsrådet videreføre sitt internasjonale arbeid for departementene. Landbruks- og matdepartementet er opptatt av at norske landbruks- og matfaglige forskningsmiljøer fortsatt opprettholder sin høye deltakelse ved overgangen til Horisont Europa. Den nasjonale innsatsen på området landbruk, mat og klima skal blant annet sees i sammenheng med det europeiske fellesprogrammet JPI FACCE - Agriculture, Food Security and Climate Change. Det skal arbeides videre for å legge til rette for et godt nordisk samarbeid innenfor landbruksforskning, blant annet gjennom samarbeidet i Nordisk komité for landbruks og matforskning.

2.1.2 Kunnskap og kompetanse er tilgjengelig for næring og forvaltning

En målrettet politikktutforming med gode beslutninger for landbruks- og matsektoren krever tilgang på oppdatert kunnskap.

Forvaltningen har behov for kunnskap for å sikre nok og trygg mat, god dyre- og plantehelse, god dyrevelferd, samtidig som det tas hensyn til miljø og klima. Landbrukets rolle og bidrag i samfunnsutviklingen er også sentralt. For å støtte opp under kunnskapsbehovene, og som ledd i utvikling av landbrukets verdikjeder, vil også samfunnsfaglig forskning innenfor departementets prioriterte forskningsområder være viktig.

Forskningsrådet spiller en sentral rolle i å sikre god forskningsformidling, og vil på den måten bidra til at resultater fra forskning tas i bruk. Det forventes at Forskningsrådet bidrar til forskningsformidling og informerer departementet om resultater fra forskningen på egnet vis.

2.1.3 En effektiv og robust instituttsektor i samspill med andre

Landbruks- og matnæringene i Norge står overfor store omstillinger. Samtidig er det store muligheter for videreutvikling av landbruket innenfor bioøkonomien. Dette krever ny kunnskap og samspill på tvers av fagmiljøer. En effektiv og sterk instituttsektor er viktig for å sikre god, forskningsbasert forvaltning, og faller inn under *Mål 4 Et velfungerende forskningssystem*.

De landbruks- og matfaglige forskningsmiljøene skal være effektive, levere forskningsresultater av høy kvalitet og relevans, og ha godt omdømme og høy internasjonal konkurransekraft. For å styrke konkurranseevnen i hele verdikjeden for mat, tre, energi og tjenester, er det et mål å øke den næringsrelevante forskningen og bidra til at næringslivet styrker sin egen forskningsinnsats og i større grad nyttiggjør seg av forskningsbasert kunnskap. God rekruttering og moderne infrastruktur for forskning er også viktig for å øke kvaliteten.

2.2 Styringsinformasjon

Når det gjelder omtale av styringsinformasjon for de fem målene, viser vi til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatstyrer, *punkt 3 Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd*.

Styringsinformasjon for de sektorpolitiske prioriteringene fremgår i struktur og forventninger til rapporteringen i vedlegg til årsrapporten (departementsvise rapporter). Vi viser til punkt 5 Rapportering for 2022 i dette tildelingsbrevet for presisering av hvilke sektorpolitiske prioriteringer Landbruks- og matdepartementet forventer at Forskningsrådet skal rapportere på.

3. Budsjetttildelinger og fullmakter for 2022

Landbruks- og matdepartementet tildeler for 2022 følgende beløp til Forskningsrådet:

Område	Kr
Kap. 1137 post 50 Forskningsaktivitet,	213 290 000
Kap. 1137 post 51 Basisbevilgninger til forskningsinstitutter m. m	195 046 000
Sum	408 336 000

Departementet orienterer om at 3 mill. kroner av bevilgningen som fremkommer under kap. 1137 post 50 i Prop. 1 S (2020-2021) er holdt tilbake. Midlene vil gå til kortsiktige forskningsbehov.

3.1 Forskningsaktivitet over kap. 1137 post 50

For 2022 legges det opp til fordeling på følgende delporteføljer, som i all hovedsak dekker departementets sektorpolitiske prioriteringer som omtalt under 2.1.1:

Temaområde/delportefølje	Kr
Mat og bioressurser	189 526 417
Naturmangfold og miljø	4 095 000
Energi og lavutslipp	9 992 000

De midler som landbruks- og matdepartementet stiller til disposisjon for Forskningsrådet skal utnyttes effektivt og målrettet. Departementet gir Forskningsrådet fullmakt til å omfordele midler mellom virkemidler innenfor bevilgningen på en post, så lenge måloppnåelsen sikres på lengre sikt. Årsaker til omdisponeringer kan være forsinkelser i utlysninger eller dårlig søkning ved en bestemt utlysning. Avvik fra spesifikke føringer i tildelingsbrevet og/eller vesentlige omdisponeringer skal alltid tas opp med departementet som tildeler midler. Fullmakten gjelder også dersom Forskningsrådet har behov for å omfordele midler for å følge opp relevante tverrgående satsinger. Behov for vesentlige omdisponeringer skal også tas opp med departementet.

3.1.1 Presiseringer av bevilgningen

Kunnskapsdepartementet vil gjennomgå praksisen i Forskningsrådet for bruk av avsetningene for å sikre at økonomiregelverket og bevilgningsreglementet er ivaretatt. Landbruks- og matdepartementet vil ha dialog med Forskningsrådet om omprioritering av 20 mill. kroner av avsetninger på departementets område til økt verdiskaping og bærekraft i landbaserte bionæringer, i tråd med de føringene som er omtalt i Prop. 1 S for Kunnskapsdepartementet og de respektive departementenes proposisjoner.

Departementet vil videreføre tildelingene til aktiviteter som støtter opp under internasjonalt forskningssamarbeid, herunder *Prosjektetablering og posisjonering i Horisont Europa*, samt forskningsbasert innovasjon i regionene.

Departementet er opptatt av at forskningen skal være relevant for næring og forvaltning. For å ivareta dette ber departementet om at Forskningsrådet etterstreber en hensiktsmessig balanse mellom spissede forskningsprosjekter for å løse spesifikke utfordringer og større tverrfaglige prosjekter.

3.2 Grunnbevilgning over kap. 1137 post 51

Bevilgningen over kap. 1137 post 51 omfatter grunnbevilgninger til Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO), Veterinærinstituttet (VI) og Ruralis. For 2022 stiller Landbruks- og matdepartementet til rådighet 195 046 000 kroner over posten.

Kunnskapsdepartementet har fastsatt reviderte "Retningslinjer for statlig grunnbevilgning til forskningsinstitutter og forskningskonsern", gjeldende fra 1. januar 2022. For institutter som mottar grunnbevilgning fra Landbruks- og matdepartementets budsjett, skal Forskningsrådet ikke bruke en rekursiv utregningsmåte i beregning av hvordan den konkurranseutsatte delen av grunnbevilgningen skal fordeles. Det innebærer at oppnådd grunnbevilgning ett år ikke skal legges til grunn for beregning av neste års grunnbevilgning.

For 2022 skal 1 pst av bevilgningen over kap. 1137 post 51, fratrukket husleiekompensasjonen til NIBIO, fordeles til NIBIO, VI og Ruralis etter oppnådde resultater ut fra gjeldende indikatorer. Departementet vil vurdere nivået nærmere etter neste vurdering av nøkkeltallsrapporteringen i instituttsektoren.

3.3 Utbetalingsplan

Beløpet som tildeles i tråd med dette tildelingsbrevet blir overført til virksomheten etter følgende utbetalingsplan:

- Medio januar med kr 204 168 000
- Medio august med kr 204 168 000

3.4 Orienteringssaker

Departementet har satt av 9 285 812 kroner til husleiekompensasjon for Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO), herunder 1 760 583 kroner over post 50 og 7 525 229 kroner over post 51.

4. Felles post for virksomhetskostnader

Virksomhetskostnadene over kap. 285 post 55 skal dekke alle kostnader til drift av Forskningsrådets virksomhet, dvs. alle kostnader som ikke er FoU-midler som skal fordeles videre. Unntaket er nasjonale fag-, tema- og institusjonsevalueringer som fortsatt vil bli finansiert gjennom FoU-midlene fra det enkelte departement.

Finansiering av forskning og overordnet forskningspolitisk og sektorpolitisk rådgivning skal være de oppgavene som fortsatt skal ha høyest prioritet, jf. Forskningsrådets vedtekter. Landbruks- og matdepartementet viser til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer for nærmere beskrivelse av hvilke tjenester som Forskningsrådet skal ivareta for departementene innenfor rammen av midlene på posten for virksomhetskostnader. Departementet har meldt inn følgende nye oppdrag for 2022: *"LMD har behov for kunnskapsoppsummeringer på ulike forskningsområder innenfor departementets sektoransvar. Endelig innretning på arbeidet, inkludert aktuelle forskningsområder, avklares etter nærmere dialog."*

5. Rapportering

Landbruks- og matdepartementet ber om at sektoransvaret legges til grunn for rapporteringen. Sektoransvaret er utdypet i punkt 2.1 i dette tildelingsbrevet. Rapporteringen på bruk av midlene skal skje i tråd med struktur og forventninger til rapportering i vedlegg til årsrapporten (departementsvise rapporter), slik det fremgår av Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer.

Departementet har behov for rapportering på sentrale områder som ligger under departementets sektoransvar, og at det gis kvalitative vurderinger av resultater og effekter av departementets forskningsmidler. I tillegg bes det om at de fire overordnede landbruks- og matpolitiske målene *Matsikkerhet og beredskap, Landbruk over hele landet, Økt verdiskaping og Bærekraftig landbruk med lavere utslipp av klimagasser* inngår som del av rapporteringen. Departementet vil ha en dialog med Forskningsrådet om hvordan dette gjøres mest hensiktsmessig.

6. Planlagte styringsmøter

Departementet vil avholde to styringsmøter i 2022. Vårmøtet vil være konsentrert rundt Forskningsrådets måloppnåelse, med utgangspunkt i årsrapporten for 2021. Høstmøtet vil hovedsakelig være konsentrert om Forskningsrådets budsjettforslag for 2024.

Med hilsen

Hanne Yssen (e.f.)
ekspedisjonssjef

Anine Norgren-Jahnsen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Kunnskapsdepartementet
Riksrevisjonen